

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет економіки та підприємництва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
економіки та підприємництва

А.А. Брояка

«19» квітня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ В ЕКОНОМІЦІ»

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма Економіка

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні ради студентського
самоврядування факультету
економіки та підприємництва

Протокол № 6

від « 23 » березня 2021 р.

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні Вченої Ради
факультету економіки та
підприємництва

Протокол № 8

від « 19 » травня 2021 р.

1. Відомості про викладача, який викладає навчальну дисципліну

Юрчук Наталія Петрівна, доцент, кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних наук та економічної кібернетики, електронна адреса: urnata@vsau.vin.ua

2. Опис навчальної дисципліни

ВК. 11. Системи моніторингу в економіці;

кількість кредитів ЄКТС - 5;

кількість годин – 150 годин, у тому числі 42 аудиторних години, 108 годин самостійної роботи.

Програма навчальної дисципліни передбачає перезарахування кредитів освітніх компонентів, отриманих студентами, які навчались за програмою академічної мобільності, неформальної та інформальної освіти за наявності відповідних підтверджуючих документів.

Передбачено розробка аудіокурсу, дистанційних online курсів для здобувачів з особливими освітніми проблемами (інклюзивної освіти).

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Термін викладання – 8 семестр, 4 курс.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Системи моніторингу в економіці належить до навчальної дисциплін вибіркової компоненти;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): Моделі економічної динаміки, WEB-програмування, Інформаційні системи і технології в галузі.

- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): виробнича практика, державна атестація.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1. Призначення навчальної дисципліни. Освітня компонента Системи моніторингу в економіці спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – цифрової компетентності.

5.2. Мета вивчення навчальної дисципліни – формування професійних умінь та компетентностей на підставі поглиблення теоретичних знань та формування прикладних вмінь і навичок щодо використання систем моніторингу у економічних системах.

5.3. Задачі вивчення дисципліни – вивчення теоретичних засад і оволодіння практичними навичками щодо побудови систем моніторингу економічних систем та прийнятті управлінських рішень за його результатами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні

спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

програмні результати:

РН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

РН 12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

РН 19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

РН 21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

5.4. Зміст навчальної дисципліни. Основні поняття та засади побудови систем моніторингу в економіці. Класифікація та принципи побудови систем моніторингу в економіці. Побудова, функціонування та оцінювання систем моніторингу. Моніторинг фінансово-господарської діяльності підприємства. Моніторинг соціально-економічної системи. Спеціалізовані системи моніторингу.

5.5. План вивчення навчальної дисципліни

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Основні поняття та засади побудови систем моніторингу в економіці.	2	2	18
2-3	Класифікація та принципи побудови систем моніторингу в економіці.	4	4	18
4-5	Побудова, функціонування та оцінювання систем моніторингу.	4	4	18
6-7	Моніторинг фінансово-господарської діяльності підприємства.	4	2	18
8-9	Моніторинг соціально-економічної системи.	4	4	18
10-11	Спеціалізовані системи моніторингу	4	4	18
Разом		22	20	108

6. Самостійна робота студента

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього компетентностей, знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем вищої освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів вищої освіти передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи

мають бути авторськими та оригінальними.

Самостійна робота студента є важливою складовою у підготовці кваліфікованого фахівця, конкурентоспроможного на ринку праці, здатного до компетентної професійної діяльності на рівні світових стандартів.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Закріплення лекційного матеріалу.
2. Робота з рекомендованою літературою.
3. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах.
4. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань на запитання, які винесені для самостійного вивчення.
5. Робота над виконанням індивідуальних завдань та підготовка доповідей.

Основні види самостійної роботи здобувача

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	22	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	22	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	56	4 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, презентація проекту, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	8	2 рази на семестр	Тестування у системі Сократ
Разом		108		

7. Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Бондаренко Т.С. Хмарний моніторинг у соціально-економічних дослідженнях : монографія / Т. С. Бондаренко, Г. К. Кожевніков, О. О. Агєєва ; Укр. інж.-пед. акад. Харків : Міськдрук, 2016. 192 с.
2. Галіцин В.К. Системи моніторингу : навч. посіб. / В. К. Галіцин, О. П. Суслов, Н. К. Самченко ; Держ. ВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". Київ : КНЕУ, 2015. 408 с.
3. Економічний моніторинг: методологія та практика (статистичний аспект) : монографія / Берідзе Т. М., Лохман Н. В., Пасічник Н. В. [та ін.]. Кременчук : Щербатих О. В., 2019. 199 с.
4. Іванченкова Л.В. Моніторинг і контроль фінансово-економічних результатів діяльності харчових підприємств: теорія, методологія, практика :

монографія / Л. В. Іванченкова. Миколаїв : Швець В. М. [вид.], 2018. 293 с.

5. Юрчук Н. П. Система моніторингу в управлінні ІТ-проектами. *Ефективна економіка*. 2018. №4. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

6. Юрчук Н.П. Функціонування системи фінансового моніторингу у банківських установах. *Norwegian Journal of development of the International Science*. 2020. No 43. VOL. 2. pp. 54-62.

7. Яремко І. Й. Розвиток систем моніторингу економічних показників результативності підприємства : монографія / І. Й. Яремко, О. В. Рябкова, О. С. Лемішевська ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". Львів : Західна аудиторська група, 2018. 159 с.

8. Yurchuk N. Management of information risks of the enterprise in the conditions of digitalization. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2020. № 1. С. 86-101.

Додаткова

1. Акімова О.В. Фінансовий моніторинг в системі державного фінансового контролю: теорія, методологія, практика : монографія / О. В. Акімова ; Донбас. держ. машинобуд. акад. Краматорськ : Донбас. держ. машинобуд. акад., 2017. 299 с.

2. Берідзе Т.М. Засади моніторингу у реінжинірингу : монографія / Берідзе Т. М., Кононенко В. В., Пасічник Н. В. Кременчук : Щербатих О. В. [вид.], 2016. 143 с.

3. Голінько В.І. Соціально-економічний моніторинг умов праці : навч. посіб. Дніпро : НГУ, 2017. 151 с.

4. Моніторинг економіко-екологічних індикаторів "зеленої економіки" України : монографія / [Б. В. Буркинський та ін.] ; за наук. ред. акад. НАН України, д-ра екон. наук, проф. Буркинського Б. В. ; НАН України, Ін-т проблем ринку та екон.-екол. дослідж. Одеса : ІПРЕЕД НАНУ , 2019. 215 с.

5. Панов В.В. Стратегічний моніторинг у системі фінансово-економічної безпеки підприємств централізованого водопостачання та водовідведення : монографія / В. В. Панов, Я. М. Хайло ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 179 с.

6. Пурський О.І. Моніторинг соціально-економічного розвитку регіону : монографія / О. І. Пурський, О. А. Харченко, І. О. Мороз ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. екон.-торг. ун-т, 2017. 179 с.

7. Рогатіна Л.П. Економічний розвиток регіону в умовах забезпечення продовольчої безпеки: моніторинг та завдання управління : монографія. Одеса ; Миколаїв : Швець В. М. [вид.], 2017. 372 с.

8. Шубалий О. М. Моніторинг регіонального ринку праці: тенденції, закономірності, прогнози : монографія / Шубалий О. М., Шубала І. В., Потьомкіна О. В. ; Луц. нац. техн. ун-т. Луцьк : ІВВ Луцького НТУ, 2018. 251 с.

9. Yurchuk N., Kiporenko S. Financing activities of ukrainian enterprises through the leasing mechanism. *The scientific heritage*. 2020. № 46. P. 8. P. 128-135.

10. Yurchuk N. Features of business intelligence development in the conditions of digital transformations. *The scientific heritage*. 2020. № 44. Part 3.

8. Методи навчання

Лекційний метод

Інформаційно-комунікаційні технології

Імітаційний метод

Проблемний метод

Евристичний метод

Практичні роботи з елементами дискусії, моделювання майбутньої професійної діяльності (квазіпрофесійна діяльність)

Науково-дослідна робота студентів, проектна діяльність

9. Контроль і оцінка результатів навчання

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лекційних і практичних занять – 50 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв’язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності згідно Положення про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному аграрному університеті – 10 балів, підсумковий контроль, (залік в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов’язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Форми поточного та підсумкового контролю

- контрольна робота;
- тестування;
- залік;
- презентації;
- самопрезентації;
- дослідницькі проекти;
- самоконтроль;
- взаємоперевірка.

Шкала оцінки знань студента

Оцінка за національною 4-бальною шкалою	Рейтинг студента, бали	Оцінка за шкалою ECTS
Відмінно	90 – 100	A
Добре	82-89	B
	75-81	C
Задовільно	66-74	D
	60-65	E
Незадовільно	35-59	FX
	1-34	F

Критерії оцінювання результатів навчання

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
2	Участь у роботі на практичних заняттях	5
3	Виконання і захист практичної роботи	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
5	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	5
7	Участь у роботі на практичних заняттях	5
8	Виконання і захист практичної роботи	5
9	Виконання контрольних робіт, тестування	5
10	Індивідуальні та групові творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	10
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Передбачається врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Усний виступ, письмові відповіді, виконання і захист творчої роботи, презентації, тестування, % від максимального балу	Критерії оцінювання
Відмінно – 90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
Добре – 75-89%	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
Задовільно – 60-74%	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
Достатньо – 35-59%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
Незадовільно – 16-34%	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
Повторне складання – 0-15%	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

10. Політика навчальної дисципліни

Дисципліна передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини відсутності на занятті, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Силабус погоджено
Гарант освітньої програми

 _____ (підпис) (Брояка А.А.)